dien is het argument ook niet geheel juist. Men zou met evenwel recht kunnen zeggen, dat het onredelijk is aan de Roomsche Kerk te verwijten, dat zij tot onfeilbaarverklaring van den Paus overging, omdat deze onfeilbaarverklaring de consequentie is van het Roomsche systeem. Zulk een verwijt kan juist dienen om het antigereformeerde karakter van zulk een Synode in het licht te stellen.

Maar Prof. Fabius gaat nog verder en verklaart te hopen, dat de Haagsche Synode bij dit besluit zal blijven volharden, omdat hij, wanneer de Synode anders besloot, hierin niet anders zou kunnen zien dan een »list des Boozen.«

Een list, die dan daarin zou bestaan, dat men dan dit genootschap der Hervormde Kerk minder ongunstig zou gaan beoordeelen.

Waaraan hij ter illustratie nog dit toevoegde:

»De hoogleeraren (der Vrije Universiteit) blijven menschen. Zou het ondenkbaar zijn, dat die hoogleeraren het heilig toornen tegen het Hervormde Kerkgenootschap eenigermate inbonden, als zij vreesden, daarmede de kans te verspelen op vele toehoorders, die straks predikant in het Hervormde Kerkgenootschap wenschten te worden?«

Ook dit argument schijnt ons ietwat zonderling in den mond van Prof. Fabius, die op meer dan eene jaarvergadering van de Vereeniging voor Hooger Onderwijs er op aandrong, dat elke beperkende bepaling voor de toelating van studenten aan de Vrije Universiteit zou wegvallen, opdat ieder, die aan deze Universiteit studeeren wilde, van wat richting hij ook was, daar zijn studiën zou kunnen voltooien, omdat zoo eerst onze Hoogeschool tot een zegen voor allen zou kunnen worden.

Immers men zou ook hier kunnen vragen, of de Hoogleeraren dan geen menschen blijven en of het dan ondenkbaar zou wezen, dat deze Hoogleeraren het heilig toornen tegen het liberalisme, socialisme enz. eenigermate zouden gaan inbinden, als zij vreezen moesten daarmede de kans te verspelen op vele toehoorders, die liberale of socialistische sympathieën hadden.

De Heraut vreest dit gevaar niet. Ze heeft te goed vertrouwen in de Hoogleeraren der Vrije Universiteit. En ze meent, dat juist, wanneer de poort onzer Hoogeschool zou worden ontsloten voor studenten van de Hervormde Kerk, dit niet weinig er toe zou bedragen om het Gereformeerd element in de Hervormde Kerk te versterken, ook in den strijd, die door deze Gereformeerde broeders tegen de hierarchische Synodale macht wordt gevoerd.

Vandaar dat de *Heraut* niet eerst nu, maar steeds de poging der broederen om van de Hervormde Synode gedaan te krijgen, dat zij de leerlingen der Vrije Universiteit in de Hervormde Kerk zou toelaten, met warmte gesteund heeft.

Lust en IJver.

Dr. W. Geesink heeft de toespraak, waarmede hij als pro-rector de lessen aan de Vrije Universiteit opende, 22 September, onder bovenstaanden titel in 't licht gegeven. En wie thans rustig deze toespraak, nu in druk, overleest, zal hem dankbaar wezen, dat hij dit goede woord ook voor breeder kring beschikbaar stelde.

Eigenlijk is de titel van deze toespraak minder juist. Waar het Dr. Geesink toch in hoofdzaak om te doen was, was om de *Gereformeerde mentaliteit*, die voor de studie aan de Gereformeerde hoogeschool noodig is, bij de studenten te versterken. Hij zag de gevaren, die deze gereformeerde mentaliteit, vooral in onze dagen, bedreigden, en wilde daartegen waarschuwen. Hij deed dat, gelijk onze lezers dit van hem gewoon zijn, in keurig artistiek kleed; met de bezonnenheid, die aan den philosophisch geschoolden geest eigen is, en met warme liefde voor ons beginsel.

Ook de uitvoerige critiek op de rede, door Prof. Visscher te Utrecht gehouden over den eeuwigen vrede tusschen Wetenschap en Religie, is een model van urbane en zakelijke polemiek. En ze gaf aan Dr. Geesink tegelijk de gelegenheid om nog eens het standpunt dat onze Hoogeschool inneemt, op treffende wijze uiteen te zetten. We zijn dan ook zeer benieuwd, wat Prof. Visscher hierop antwoorden zal.

Gesneden brood voor de eenvoudigen is dit boekske natuurlijk niet. Wie voor een Akademisch gehoor spreekt, heeft daarmede rekening te houden. Maar voor allen, die de studie liefhebben, zal deze toespraak een kostbare gave zijn. Ze zal de liefde en den ijver voor onze Gereformeerde wetenschap aanwakkeren. Vooral onze »jongeren" wekken we op, om van deze toespraak kennis te nemen.

Dr. H. H. K.

Kootwijks Scholen

In hartelijken dank ontvangen van den heer D. J. W. Rutgers, Avereest. Van den heer J. B. A. Balkbrug f 1; Postwissel R. V. poststempel IJmuiden f 2.50.

Dringend verzoeken wij aan Kootwijks vele behoeften te willen gedenken.

Ds. J. H. Houtzagers, Voorzitter.
Velperweg 88, *Arnhem*.
Giro No. 31724.

Leestafel.

1. Jonkvr. H. A. Rappard. Goede manieren. Vierde herziene en vermeerderde druk. Firma S. Visser Arn. Haarlem 1920.

Toen dit werkje, voor nu tien jaar, in 1en druk verscheen, heb ik het met genoegen gelezen en hier hartelijk aanbevolen en het is mij een genoegen er nog eens weer de aandacht op te vestigen.

De ondertitel: »Wat men doen en laten moet in het dagelijksch leven," wijst er met dat »moet' op, er had ook wel kunnen staan »behoort", dat betoon van beleefdheid plicht is.

De moeielijkheid zit 'm maar, op welke wijze of manier die plicht dient betoond. »Manier", placht mijn oude schoolmeester te zeggen, »is wijze van doen, van handelen" en, in dit genre van zeggen voortgaande, zou er nog aan zijn toetevoegen: in ons woord »manier," zit »manus", het woord, door de Romeinen gebruikt voor »hand" en, let er nu eens op hoe ons woord »handeling" afgeleid is van »hand."

Maar jawel, daarmee zijn we geen stap verder, want wij staan dan weer voor de vraag, wat men doen en laten moet om met z'n handelingen beleefdheid te betoonen.

Ook dat nu moet men geleerd hebben om het te weten.

Het hangt toch zoo af van in tijd en op plaats geldende beleefdheidsvormen en men dient óf zelf in een milieu te hebben geleefd en te hebben ondervonden of beleefd welke de daar geldende vormen zijn, óf moet dat van 'n ander hebben gehoord of gelezen om dit te weten. -

Jaren geleden ging ik op 'n Zaterdagavond met een kennis 'n Synagoge binnen. Ik zei hem nog: „denk er om je hoed optehouden".

Stoorde er zich niet aan en zette 'm met zekere plechtigheid van gebaren af.

En daar hadt je 't nu.

Twee, drie Joden verzochten hem heel-beleefd z'n hoed ópterzetten. Maar hij, komend uit óns milieu, weigerde en met 'n zoet-lijntje werkte ik hem snel de Synagoge uit. Onder de Grieken waren de Cynici befaamd doordat zij maling hadden aan beleefdheidsvormen. Zij waren ongegeneerd als de honden en doordat een heel toevallige omstandigheid, die met dit onvormelijk of onfatsoenlijk-doen niets had uit te staan den naam aan hun sekte had gegeven, scholden Atheensche straatjongens ze „honden".

In dat maling-hebben van die Cynici zat 'n beginsel. Men moest „natuurlijk" doen en 'n doen overeenkomstig die maar „ingestelde" vormen, maakte je maar onnatuurlijk, onwaar.

Er is echter ook 'n cynisme waar géén beginsel achter zit en dat maling heeft aan de beleefdheidsvormen, doordat het ze niet geleerd heeft of ook te traag of te koppig was om ze te leeren.

Betooning van beleefdheid door goede manieren is echter plicht, en ook in deze betooning is vaak een zonde van bedrijf en van nalatigheid.

In het Evangelie lezen wij, dat de Farizeër Simon, in het milieu waar Jezus en hij verkeerde, zich als gastheer tegenover den Heer aan zulk 'n zonde van nalatigheid had schuldig gemaakt (Lukas 7).

De beginsellooze Cynikus tracht zijn schuldige onwetendheid op het stuk van goede manieren te bedekken met, als hij tot de „Intellectueelen" behoort, want ook daar heb je ze onder, te vertellen, dat Goethe in de Faust zegt, „de Duitscher liegt wanneer hij beleefd wordt".

Heelemaal juist is het niet, want er staat:

„*Im Deutschen lügt man, wenn man höflich ist*", maar, dat doet er niet toe, zoo'n intellectueel wil er maar mee zeggen, dat hij niet anders wil schijnen dan hij is en hij daarom dan ook never den indruk maakte van onder de Kaffers dan onder de Duitschers te hebben verkeerd, want als de Kaffers, heeft ook hij manieren; zij het dan ook niet onze manieren. Met die Duitsche omgangsvormen, hetzij in 't voorbijgaan gezegd, staat het nog niet zoo kwaad. Zekere Vrijheer v. Knigge schreef ervan in zijn leerzaam boekje: Over den omgang met menschen en wanneer een Duitscher zich aan ongemanierdheid schuldig maakt, dan zegt een, die het goed met 'm meent: „Je moet onzen Knigge eens lezen!"

Ja, het is met beleefdheidsbetoon als met schaatsen en fietsen, je moet er den slag van beet hebben en daartoe is oefening noodig.

De wijsgeer Kant, van huis uit 'n burgerjongen, zijn vader was een zadelmakertje, was een man van bijzonder goede manieren en hij had dit te pakken gekregen door zijn verkeer als gouverneur in 'n aristocratische familie. Het ging hem ook heel zijn volgend leven, met zijn, zooals Freule Rappard zou zeggen: „door goeden smaak vertijud" verkeer onder de menschen, best af, zoo heel vanzelf, — als een geoefend schaatsenrijder op de ijsbaan.

Nu is het niet ieder, die het noodig heeft, gegund in zoo'n omgeving, als waarin Kant geschoold werd, te verkeeren. Maar in dat geval kan ik zeer beslist de lezing aanraden van Freule Rappard's: Goede Manieren.

2. H. Bakels. Wij Ketters, Haarlem — J. W. Boissevain & Co. 1920.

De lezing van dit boekje, waarvoor de exdominée Bakels bij een firma van een zoo distinctieven naam, tot mijn verwondering, een uitgever vond, moet ik ten sterkste ontraden.

Het schrijven van dit werkje getuigt, om het op z'n zachtst te zeggen, niet bepaald van goede manieren.

Het motto: »Wij hebben noodig u te bevrijden van den last van het verleden" doet denken aan de Duitsche Aufklärung der 18e eeuw, een nú vrijwel verlaten standpunt.

Wat de schrijver zou willen is niet meer of minder dan: »de tegenwoordige vormen van het Christendom helpen dood maken." Maar naar hij zelf verzekert, zal hij dat toch niet kunnen.

Krankzinnigen hebben zoo nu en dan »vrije momenten" in hun ontredderd bewustzijn. Dat: »de vormen van het christendom, neen niet den doodsteek te geven, want dat vermocht ik toch niet (zulke vormen zijn taai)", herinnert mij aan die zooeven gemeende »vrije momenten".

Maar dan komt en volgt weer door heel het boekje heen, al dat »stootende en stuitende dingen" schrijven, al die woorden »van scherpheid en bitterheid, van platheid en onbeschaafdheid waarin de algemeene christelijke beschouwingen over God en Jezus en Bijbel worden gehoord." — zooals de schrijver in zijn voorrede het zelf qualificeert.

Op de laatste bladzijde van dit stuitend geschrifje lees ik, onder het opschrift Troost, een berichtje waarin staat: »Bij het gereed maken van de copij voor de drukpers, liet ik de ergste hoofdstukken maar weg" en dit indiceert weer een zekere bezinning. Maar ik moet er toch bij zeggen, dat het dan terstond weer *mis* is. Na toch vermeld te hebben, dat Mevrouw Bakels »van de aldus verslapte copij nog eenige hoofdstukken schrapte", is het slot: »Wat u hier derhalve werd aangeboden, is tot tweemaal toe verslapte grog en heel mak."

Het beeld is even onsmakelijk als onjuist het getuigt bovendien van gemis aan kritiek op eigen werk. Den inhoud van dit boekje zou 'n evenwichtig mensch eer beelden met „brandend als vitriool", en „wild als 'n dolle hond".

Het werkje is „Opgedragen aan alle Gereformeerde Jongelui", een dedicatie waaraan de auteur en uitgever, naar aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid, niet veel genoegen zullen beleven.

Mocht een onzer medische Studenten, die in de Psychiatrie wil doorgaan, er voor zijn studie belang in stellen, dan kan hij het van me krijgen.

J. P. Stegenga, Predikant te Amsterdam. De Levensvragen en het licht Gods. Amsterdam, Firma B. v. d. Land (P. v. d. Kamp) 1920.

Ds. Stegenga biedt hier zijn in druk vastgelegde „voordrachten tot dieper inzicht in de christelijke wereldbeschouwing", die hij den vorigen winter in Amsterdam heeft gehouden. Gehouden „voor een gehoor van naar waarheid zoekenden, naar verdieping van inzicht."

De eerste gaat over: Gods bestaan, Materialisme, Atheïsme en Pantheïsme; de tweede over: Gods wezen, God is geest, Gods persoonlijkheid; de derde over: Jezus Christus, zijn praeexistentie, goddelijkheid en menschwording, jeugd en ontwikkeling van zijn Messiasbewustzijn; de vierde over: verzoening, middelaarswerk, drievoudig ambt; en de laatste is betiteld: Het zoeken naar persoonlijken vrede met de eeuwigheid.

Met de uitgave van dit vijftal heeft Ds. Stegenga zijn hoorders zeker een dienst gedaan, en ook bij hen, die, onder christenen en niet-christenen behooren tot wat men de Intellectueelen noemt en die zoeken om te vinden, kan de lezing aan hun vinden ten goede komen.

G.

Voor Kinderen.

UIT HET OOSTEN.

In en om Jeruzalem.

IV.

(Slot.)

De weg van Jeruzalem naar Jericho leidde over Bethanië en van dit dorp af werd hij zeer onveilig; Ook laat Jezus de geschiedenis van den barmhartigen Samaritaan daar plaats vinden (Lukas 10:30). De waarheid en werkelijkheid van deze gelijkenis in juist deze lijst, zijn verwonderlijk. De priesters en levieten moesten dikwijls langs dezen weg; wij weten uit den Talmud dat van de vierenwintig priesterorden er verscheidene te Jericho woonden. En wat het feit zelve betreft van een aanval door roovers, te midden der bergen die Bethanië van den Jordaan scheidden, dit vond gedurig plaats. Onder het Romeinsche bewind, werd in de politie der wegen slecht voorzien, daar de Romeinen zich op de Joden verlieten om voor de veiligheid er van te zorgen, en de laatsten weder op de eersten. Zoodoende werden de wegen door niemand bewaakt en Hieronymus zegt dat nog in zijn tijd de weg van Jeruzalem naar Jericho door honderden straatroovers verpest was.

Voor wij de onmiddellijke omstreken van Jeruzalem verlaten, herinneren wij dat Salomo drie groote verzamelplaatsen van water had laten maken, de eene boven de andere in de rotsen uitgehouwen. Men noemde ze „de vijvers van Salomo" en zij dienden om de tuinen des konings in de nabijheid van water te voorzien. Die tuinen waren sinds lang verdwenen en de vijvers dienden voor niets meer. Toen de Romeinen van Judea eene provincie maakten, wilden zij ze benuttigen en Pontius Pilatus liet eene waterleiding bouwen om hunne wateren naar Jeruzalem te leiden. Het daartoe benoodigde geld nam hij uit den tempelschat. Dit was nenig geld, de „Korban"; ook vergaven de Joden het hem noon en deze beroovinr was een der hoofdgrieven tegen zijn bestuur. Die vijvers van Salomo bestaan nog, evenals de waterleiding.

De oostelijke helling van den Olijfberg verder afdalende, komen wij aan de oevers van de Jordaan waaraan Jericho ligt. Deze stad ten Noordoosten van Jeruzalem gelegen, was er slechts zes mijlen van verwijderd. Zij was en is nog een der verrukkelijkste plaatsen van Syrië. Jozefus zegt van haar evenals van Galilea; het is een goddelijk land". Nergens ter wereld waren de palmboomen zoo talrijk of zoo schoon. Zij vormden een waar woud, de stad van alle zijden omringende (ze werd de „de Palmstad" genoemd, reeds in oude dagen. Zie Deuteronomium 34:3 en de kantt. d.t.p.) zonder nog te gewagen van de tuinen en kweekerijen, wier aantal en rijkdom de bewondering der oudheid hebben gaande gemaakt (Jer. Sir. 24:18). De Talmuds zeggen: „de vlakte van Jericho is met koren bedekt". Gelijk de geheele Jordaanvallei, heeft ook de vlakte van Jericho een tropisch klimaat en de stad, ver onder het waterpas der Middellandsche zee gelegen, geniet een altijd durende lente. Als aanvangspunt van een heirbaan had zij een belangrijk belastingkantoor (Lukas 19:1 v. v.)

Van Jericho den Jordaanstroom afwaards volgend, komen we te Engedi, eene bekoorlijke oase in de woestijn van Juda, beroemd om hare wijngaarden, waarin vooral de uit Cyprus overgeplante druif uitmuntte (Hooglied 1:14). Zij lag op veertig mijlen afstands van Jeruzalem, niet ver van de Doode Zee. Daar woonden in de eerste eeuw de Essëers, geheel afgescheiden van de wereld, ware monniken in hun kloosters. De Doode Zee, ook de Zoutzee of Zee van Sodom genoemd, is ongeveer zestig mijlen lang en vijftien breed. Haar water heeft een afschuwelijken smaak en het soortelijk gewicht er van is zoo groot dat men, zonder te kunnen, er in blijft drijven. Geen visch kan er in leven, geen waterplant wordt er in gevonden; zij draagt haar naam met volle recht.

Naar de zijde van Jeruzalem opklimmend, vinden wij op zes mijlen afstands van deze plaats en drie voet boven haar gelegen, het dorp of stadje Bethlehem, de geboorteplaats des Heilands. Dit plaatsje heeft zeker, evenals Nazareth, het uitzicht behouden dat het in de eerste eeuw had. Het vormt, even als Jeruzalem, een soort van „Schiereiland", aan de eene zijde zich aansluitend aan de omringende bergen, en van alle andere zijde ontoegangkelijk. De poort ziet naar den kant van Jeruzalem uit; het is nog dezelfde die Jozef en Maria binnentrokken op den avond voor Jezus geboorte. De put, van oude tijden dagteekenend (2 Samuel 23:15) en aan de zijde er van, in het midden van een plein, was het middelpunt van het openbare leven. Elken avond en morgen kwamen de inwoners hier te samen; de kudden door de herders geleid, kwamen er drinken, de jonge maagden kwamen er om water te putten voor het huisgezin. Ook de reizigers houden er stil, zij slaan er hunne tenten op, en bereiden er hunne maaltijd. Men vond in de nabijheid er van de karavanserai (in Luk. 2:7 herberg genoemd?): eene beschutte ruimte waar reizigers zonder tenten een onderdak konden vinden. De uithollingen in de rotsen om Bethlehem werden en worden een nachtelijke stalling van het vee gebruikt en het is niet onmogelijk dat Jezus in zulk een stal geboren is. Naar mijne meening is echter die opvatting onjuist; op den Bijbel is ze niet gegrond, die nergens melddeeld dat de Heiland in een grot of stal het levenslicht zou hebben aanschouwd. Wanneer wij bedenken dat de oosterlingen, in de zomermaanden op reis zijnde, veeltijds in de openlucht overnachten, is het zeer waarschijnlijk dat Jozef en Maria ook hun leger aan de zijde van den put hebben opgeslagen, en Jezus' geboorte onder den blooten hemel heeft plaats gevonden, en zijne eerste sponde de drinkbak bij den put is geweest, die bestemd was om het opgehaalde water ten behoeve der kudden er in uit te storten.

De laatste stad in het Nieuwe Testament genoemd (Hand. 9:36—43) is Joppe, tegenwoordig Jaffa, bij de oude Hebreën Jafo. (Jona 1:3.) Het was der Joden eenige zeehaven of liever zeestad; want er was geene haven en die kon er niet zijn, omdat de kust er om zoo te zeggen ongenaakbaar is. De schepen bleven in het ruime sop en de gemeenschap tusschen hen en het land vond plaats met kleine booten. Jaffa deed grooten dienst bij den bouw van den eersten en den tweeden tempel. (2 Kron. 2:16; Ezra 3:7).

Een andermaal wellicht over het noorden des lands.

Hoogenbirk.

Buitenland.

Korea. De Vrijheidsbeweging onderdrukt. Christenvervolging.

De onderdrukking der nationale vrijheidsbeweging in Korea, die veel van een Christenvervolging gekregen heeft, moet volgens het »Hannov. Missionsblatt« een duizend menschen het leven gekost hebben, terwijl zes duizend gevangenisstraffen werden opgelegd.

De oorzaak van de beweging was voornamelijk de ontevredenheid over de Japansche militaire partij, die zonder de Koreaansche taal en volkszeden te kennen, het volk met ijzeren hand ten onder hield en elke beweging die tot meer vrijheid leiden kon, met geweld onderdrukte. De eigen kinderen des lands werden op zijde geschoven; in de besturen was voor hen geen plaats. Op de scholen mocht de Koreaansche taal en geschiedenis niet geleerd worden, en het studeeren van Koreanen in het buitenland werd bemoeilijkt. De pers was niet vrij, evenmin had men vrij vergaderingsrecht, ook was de godsdienstvrijheid beperkt. In de bijzondere scholen werd de Bijbel verboden. De Christenen dwong men tot deelname aan Heidensche ceremoniën, en zij die tot het christendom overgingen, hadden het hard te verantwoorden. Daarbij kwam de demoraliseerende invloed dien de Japanners, door hun in bescherming nemen van de prostitutie en door den verbouw van opium uitoefenden.

Het is niet te verwonderen, dat onder zulke omstandigheden de ontevredenheid toenam en de begeerte om het Japansche juk af te schudden, steeds grooter werd. En nau het spreken van de Entente-mogendheden over bescherming van de kleine onderdrukte volken! Dat wilde er bij de Koreanen in. Doen het kwam alleen tot rustige demonstraties voor vrijheid en onafhankelijkheid; nergens werd in geheel Korea met geweldpleging daarvoor opgetreden. Maar toch greep de Japansche politiek en het leger met sabel en bajonet in. Vooral had men het op de Christenen voorzien; want in Japan vreest men, dat de zending de vrijmaking des volks zal bevorderen en ook Amerika tot heerschappij in het Oosten brengen kan. Doch de Amerikaansche zendelingen hebben zich, ook al voelden zij veel voor de Koreaansche vrijheidsbeweging, van de politieke beweging ver gehouden. Wel hebben zij zich tot de plaatselijke Japansche besturen in den lande gewend met de bede, de Japansche Christenen te beschermen.

Deze mededeelingen die aan het Deensche Missionsblatt (1919, no 51) ontleend zijn, komen in hoofdzaak overeen met hetgeen het »Evang. Mss. Magazin" (1919 no. 11 en 12) over de onlusten in Korea bericht. Volgens mededeelingen uit Amerika en Korea heeft de Japansche regeering met gruwelijke wreedheid de vrijheidsbeweging onderdrukt: gevangenneming in massa, mishandelingen, en wel schaamteloose en ontzettende behandeling van vrouwen, het in brand steken van dorpen.

Het bericht van een Japansch predikant, die tot een onderzoekingscomité behoorde, bevat dingen van denzelfden aard. Hij weet ook van het neerbranden van eenige kerken te verhalen en zegt, dat volgens berichten der zendelingen ongeveer 4000 Koreanen gedood zijn, terwijl de Japansche ambtenaren slechts een 400-tal opgeven.

Bedoelde Japansche predikant geeft als oorzaak der vrijheidsbeweging in Korea op, dat voor de Koreanen de hoogescholen en de hooge ambten bijna onbereikbaar zijn. Bovendien hebben vele Koreaansche boeren door de Japansche invatie en door het aankoopen van land door Japanners, het land moeten verlaten. Daarbij komt dat de Japansche regeering in haar streven om het land te Japanniseeren, overijverig geweest is. Maar boven alles heeft de militaire macht een onverdragelijke heerschappij uitgeoefend, waarvoor de predikant afschuwelijke voorbeelden aanhaalt.

Ook deze Japanner is overtuigd dat niet, gelijk vele Japansche ambtenaren aannemen, de oorzaak ontstaan is door de Zending en de Koreaansche Christenen — al is het ook, dat eenige van de 400 zendelingen die in Korea werkzaam zijn, gevoelens van ontevredenheid tegen het optreden van de Japansche regeering in hun hart hebben gehad.

Maar verblijdend is, ja het stemt tot juichen, dat trots alle tegenstand en vervolging het Christendom onder de Koreaansche bevolking steeds meer veld wint. Er is geen zendingsveld ter wereld aan te wijzen, waar het Evangelie van Jezus Christus in deze eeuw zooveel veroveringen heeft gemaakt als in Korea.

Wellicht is voor enkele lezers de mededeeling niet overbodig dat Korea ten Noord-Oosten van China ligt. Het is een schiereiland met ruim zes millioen inwoners. Het werd door de Entente-mogendheid Japan, terwijl het een onafhankelijk Koninkrijk was, eenvoudig geannexeerd. Japan's streven naar de opperheerschappij in Azië maakte het bezit van Korea begeerlijk. Protesten van Koreanen bij de Mogendheden baatten niet. Wie gelooft dat de Volkenbond, Wilson's schepping, het onrecht dat den Koreanen aangedaan werd, herstellen zal? De Heere ontfermt zich echter kennelijk over dat land.

Winckel.

Officieele Gerichten

Vrije Universiteit.

Men schrijft ons:

Het is een aangename gewaarwording, te lezen dat er met belangstelling wordt gevraagd waarom bij het 40 jarig bestaan der Vrije Universiteit niet meer dan ruim f 40 000 is ingekomen. Het is echter jammer dat, zij die hunne belangstelling toonen, dit doen op eene wijze die niet geheel geschikt is, om de belangstelling van anderen op te wekken. Een der bezorgde broeders heeft „wel eens bij geruchte vernomen dat er in de niet-theologische faculteiten niet bij allen gemerkt wordt een opbouw der wetenschap op den Gereformeerden grondslag".

Zulk een wijze om zijn bezorgdheid te kennen te geven, geeft groote aanleiding tot bezorgdheid. Niet voor de niet-theologische faculteiten, maar voor hem of voor „wij" die „wel eens bij geruchte hebben vernomen dat er in de niet-theologische faculteiten niet bij allen gemerkt wordt een opbouw der wetenschap op den Gereformeerden grondslag".

Het zou kunnen zijn dat „wij" die „het niet weten" en toch „wel uiting (geven) aan eene bezorgdheid bij velen, die zoo gaarne het welzijn der V. U. zoeken", „*het ook niet willen weten*") Reeds Groen en niet minder Dr Kuyper had telkens reden om te klagen over de „bezorgdheid" van hen „die het niet weten".

Immers schreef Groen: „stel het volk niet te laag; het is de slaperigheid en de onkunde der *meer ontwikkelden* waarin het grootste gevaar ligt". Misschien werkt het volk nog meer aan „een opbouw der wetenschap" dan schrijvers „die het niet weten".

En ook niet willen weten, hoe men het kan weten komen. Stellig niet door uit onwetendheid voorloopig aan „bezorgdheid" uiting te geven.

Er is een betere weg.

Art. 11 van het Huishoudelijk Reglement dient om hen die bezorgd zijn, aan deze bezorgdheid op gepaste wijze uiting te doen geven.

De broeder die het „niet zoo groote bedrag" mede betreurde, en meent dat door het Locaal Comité of wel het Bureau der Vereeniging niet voor een tijdige rondzending der circulaire gezorgd is, had het beter kunnen weten. Reeds in het voorjaar van 1919 waren alle H.H. oudstudenten opgeroepen om mede te werken aan het fonds 1920. Voortdurend is ook in de *Heraut* en per circulaire de aandacht op dit fonds gevestigd.

Oud-studenten, zoowat 500 in getal, waren in de begrooting aangeslagen voor f 200. Terwijl bedoeld werd een som van f 50.000.

Het had kunnen meevallen.

En dan was zeker de ton bereikt.

Wij weten het niet, maar zoeken andere oorzaken dan de geleerden. In hetzelfde nommer van het orgaan, waarin de oud-leerling de meening uit, dat *niet* over heel het land (is) gewerkt, wordt herinnerd aan den ouden heer die drie dingen niet onthouden kon: 1e. namen; 2e. jaartallen en 3e. nog iets »dat ben ik vergeten". Dat derde was, wat bijna elke week werd genoemd.

Gelukkig. De Vrije Universiteit bestaat nog, heeft nog de liefde van het volk, van velen in Nederland, in de Koloniën in Amerika en in Afrika. Immers uit Indië kwamen schoone giften, uit Afrika kwam reeds f 2000 en ligt de 3e duizend ter verzending gereed.

Wat we *wel* weten is dat het Bestuur van het studenten-studiefonds blijft werken, en tot werken aansporen.

Wat we *wel* weten is, dat binnen kort een totale opgave van het bedrag zal worden vermeld. Dat kan nu nog niet, omdat er dagelijks bedragen inkomen [2]) zoowel voor de feestgave als voor het fonds 1920.

Wat we *wel* weten is, dat nog lang niet is voldaan aan het voorstel van Reenen, op de jaarvergadering te Utrecht gedaan, dat er voor de Vrije Universiteit jaarlijks *f* 150 000 aan contributie moet zijn, en dat die er komen kunnen zoo ieder naar vermogen bijdraagt.

[1]) Er zijn bijv. tal van Ger. Kerken, die niet hebben kunnen voldoen aan het verzoek om een extra collecte te houden.

[2]) Nog deze week werd een bedrag van ± f 1000, ontvangen, waaronder f 600 van een *niet* oud-leerling.

Kerknieuws.

Gereformeerde Kerken.

Beroepen: Ouderkerk a/d. IJsel en Kruiningen, A. J. Bouma, cand. te Middelburg. — Treebeek (Kouvenrade) (Z.-L.), A. Terpstra, Lochem. — Beilen, J. v. d. Meulen, Schoonoord. — Rotterdam (vac.-Dr. Kaajan), G. R. Kuijper, Haarlem. — Delft, B. A. Knoppers, Almelo. — Ambt-Volenhove (B) (2e maal), S. de Vries, Elst (Geld.). — Reeuwijk-Sluipwijk, Sj. Rijper, prop. Amersfoort. — Herwijnen, B. Meijer, Ierseke. — Meliskerke, A. J. de Boer, Garrelsweer.

Bedankt: Kralingen (3e pred.plaats), Dr. S. P. Dee, Dwingeloo. — Bunschoten en Spakenburg (A), B. A. Knoppers, Almelo. — Amsterdam (vac.-Dr. De Moor), en Arnhem (vac.-Ds. Schouten), G. R. Kuijper, Haarlem. — Stadskanaal, H. de Bruijn, Nieuwendijk (N.-Br.). — Drachtstercompagnie, G. A. Langhout, Gaastmeer. — Wolvega, P. Hekman, Gorredijk.

Oudega (Sm.). Zondag 15 Nov. was voor de gemeente alhier een vreugdevolle dag. Na des morgens door zijn schoonvader Ds. D. Ringnalda van Den Haag tot zijn dienstwerk te zijn ingeleid met een schoone predikatie over Tit. 3:15, deed 's middags Ds. Kruyswijk zijn intrede met een predikatie over Rom. 1:7b. De scriba sprak den nieuwen leeraar toe namens kerkeraad en gemeente, alsmede de consulent Ds. Schaafsma namens de classis. Aan den consulent en de overige predikanten der classis werd dank gebracht voor de vele malen, dat zij hier het Woord Gods hadden bediend gedurende de vacature, die circa 2½ jaar geduurd heeft.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

Beroepen: Nuenen-Geldrop (N.-Br.), F. C. Willekes, Hendrik-Ido-Ambacht. — Gaast en Ferwoude (Fr.), B. Gemser, Luijegast (Gr.). — Dordrecht (vac.-Keller), Dr. J. Severijn, Leerdam. — Oudemirdum, S. Ronner, Oene. — Oud-Alblas, Westbroek en Achttienhoven, T. Lekkerkerker, IJselmuiden. — Rijsoord, E. Reeser, cand. 's Gravenhage. — Leiden, J. W. Groot Enzerink, Leeuwarden. — Terborne, H. J. Pijnacker Hordijk, Waal en Koog (Texel). — Goudswaard, T. Kloek, Oudelande. — Rijnsaterwoude, H. v. Elven, Hollandscheveld. — Bergambacht, S. van Dorp, Rotterdam. — O. L. Vrouwenparochie, H. Altevogt Jr., Muiderberg. — Garijp, B. J. Geerling, Burgwerd. — Engelbert, O. Tiddens, Middelbert. — Gelselaar, H. W. Lovink, cand. 's Gravenhage. — Oost-Rand (bij Johannesburg, Transvaal), G. E. Alers, Monnikendam. — Voorburg, T. Kloosterman, Alkmaar.

Aangenomen: Lutten a/d Dedemsvaart, J. Jebbink, Wijnjeterp. — Oude en Nieuwe Wetering, W. W. Siddré, Nederhorst den Berg. — Gouda, F. G. Hospers, Feijenoord. — Zuidwolde (Dr.), L. Plette, Culemborg. — Balk, A. Altena, Schoonebeek. — Drachten, P. v. d. Veer, Deersum. — Hoogland bij Amersfoort, E. Reeser, cand. Den Haag.

Bedankt: Warns, J. G. Key, Varik (bij Tiel). — Kockengen (U), J. J. Timmer, Montfoort. — Geertruidenberg, J. C. Wissing, Vught. — Kralingen, K. J. v. d. Berg, Ermelo. — Makkum en Cornwerd, J. v. d. Vlugt, Nieuw-Stadskanaal. — Kimswerd, A. Veldkamp, Dongjum. — Wier (Fr.), G. Ypeij, Knijpe — Hoorn op Texel, Jac. Poort, Vlieland — Arnemuiden, J. G. R. Langhoudt, Mijdrecht, — Engelen, Dr. E. L. Smit, Boxmeer — Belg. Zendingskerk te Gent, H. Stegenga, Cohen. — Ovezand-Driewegen, W. M. A. Kalkman, Nieuweroord a/d IJsel. — Rijsoord, E. Reeser, cand. Den Haag.